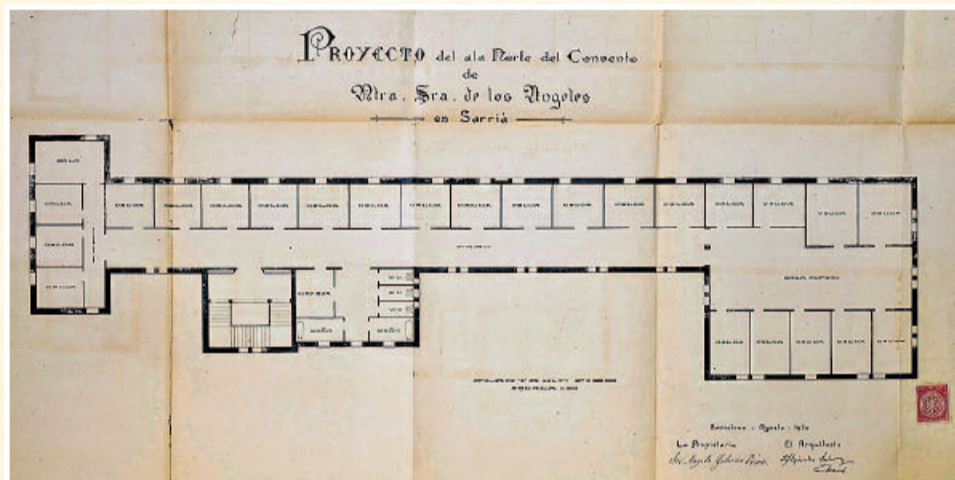
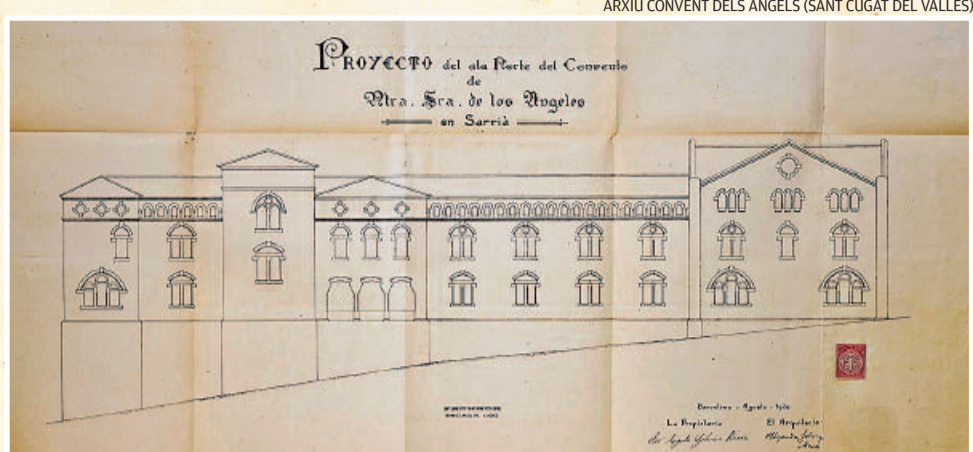
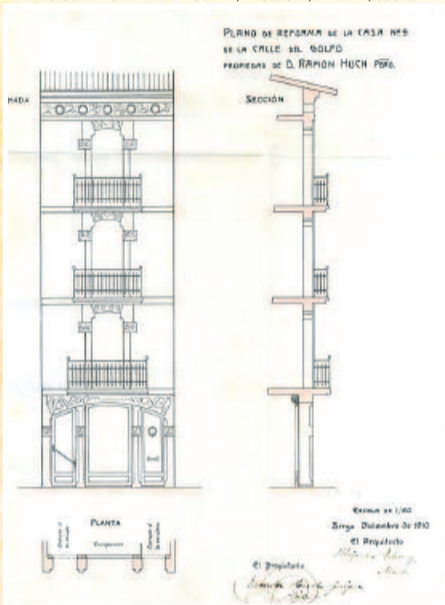

HIGIENITZACIÓ DEL NUCLI ANTIC DE BERGA

n Soler i March va treballar d'arquitecte municipal a Manresa, Sallent, Gironella i Berga durant les primeres dècades del segle XX. Tal com apunta Lacuesta en el llibre, «el seu rol en cada municipi va ser diferent». Del 1909 al 1924, el manresà va ser arquitecte municipal de Berga i en aquesta ciutat, diu Lacuesta, Soler i March va dur a terme una feina «difícil de detectar avui a primer cop d'ull, però molt important en el seu moment: la higienització del nucli antic per mitjà de petites obres de reforma de cases velles, poc ventilades i pitjor il·luminades». Una tasca que «la majoria de berguedans desconeixen». De nova planta, la casa més «interessant i l'única on va emprar el llenguatge modernista» va ser Ca l'Huch (els plànols del 1910 i una imatge actual).

ARXIU COMARCAL DEL BERGUEDÀ/LACUESTA/BALANÀ/CUSPINERA

LA TROBALLA DELS PLÀNOLS DEL CONVENT DELS ÀNGELS

n Una de les troballes, subratlla Raquel Lacuesta, ha estat el convent de les dominiques de Nostra Senyora dels Àngels (1907-1922), a Pedralbes (Barcelona), avui dia enderrocat i ocupat per pisos d'alt nivell. «Vam aconseguir trobar tot el projecte, els plànols, en definitiva un material extraordinari». Era una d'aquelles obres en les quals s'esmentava l'autoria de Soler i March però, com explica la historiadora, «sortia esmentat en alguna bibliografia, segurament explicat per mossèn Gasol a través de converses –ell coneixia Soler i March– però sense documentació». Ara l'han pogut estudiar gràcies a la documentació trobada a l'arxiu que guarden aquestes monges dominiques, al convent ara ubicat a Sant Cugat. Com explica la historiadora en el llibre, «la primera referència documental que trobem sobre la intervenció d'Alexandre Soler i March en el convent de Nostra Senyora dels Àngels que existí a Pedralbes fins a final de la dècada dels 1970, data de l'agost del 1906. És un plànol acotat de la finca de la Comunitat de Nostra Senyora dels Àngels al terme de Pedralbes (antic Manso Campanà), on es dibuixen la casa, els horts, jardins, bosc i vinya, ga-

INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA

Ortografia del 1972 amb la planta quadrangular de cobertes del covent dels Àngels de Pedralbes

lliners i basses d'aigua». Les monges es traslladaven del Raval a Pedralbes. Soler i March va treballar en el convent «pràcticament tota la seva vida, com va fer amb la Seu de Manresa», però no va poder «bastir l'església nova». En el llibre *Comptes del convent Nou en Pedralbes* es pot llegir que el 20 d'agost del 1906 van pagar a Soler i March la quantitat de 1.500 pessetes per l'amidament i el plànol del convent vell.

modernisme Raquel Lacuesta, treballada amb els documentalistes Francesc Balañà i Lluís Cuspinera, de l'equip redactor de l'autora. Una obra que, com explicava Enric Masana, secretari de la Demarcació de les Comarques Centrals del COAC, tampoc no hauria estat possible sense l'editor Ignasi Torras, a qui «durant anys, i un cop enllestit el llibre sobre Ignasi Oms, vam perseguir per iniciar aquest nou rept». Com en el llibre d'Oms, on Lacuesta va demostrar que el llegat de l'arquitecte era més ampli del que es pensava (una desena d'edificis de Manresa i comarca fins llavors sense autoria van resultar ser obra seva), amb Soler i March ha passat pràcticament el mateix: de la trentena d'obres conegudes s'ha passat a poder catalogar-ne 122, projectades o dirigides per ell.

Raquel Lacuesta

DOCTORA EN HISTÒRIA DE L'ART I EXPERTA EN MODERNISME A CATALUNYA. AUTORA DELS LLIBRES DE REFERÈNCIA D'IGNASI OMS I PONSÀ I ALEXANDRE SOLER I MARCH

MARTA PICH

«VAIG CONÈIXER SOLER I MARCH EL 1975 I SEMPRE MÉS L'HE TRACTAT»

n Raquel Lacuesta (Hellín, 1949) sempre havia pensat que, més tard o més d'hora, havia de posar fil a l'agulla i aprofundir en la figura i en l'obra d'Alexandre Soler i March (1873-1949), un arquitecte que «no he deixat mai de tractar». La historiadora, una de les màximes autoritats del modernisme a Catalunya, va conèixer Soler i March el 1975, quan «vaig treballar a l'Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, a Barcelona, en què es va elaborar un inventari d'obres arquitectòniques de menys de cent anys –ens havíem de remuntar del 1875 en endavant–, fet importantíssim perquè amb aquells treballs es van incorporar al catàleg de la ciutat edificis modernistes». Les obres de Soler i March «que es van posar en relleu eren la Casa Heribert Pons –actual seu de la conselleria d'Economia– i el monument a Rafael Casanova, tots dos a Barcelona; el monument al pare Claret de Sallent; l'institut Lluís de Peguera, a Manresa, del qual encara no s'havia estudiat res i que ja estava mutilat, i el Mercat Central de València».

Lacuesta també va signar ara fa deu anys el llibre del referent modernista de la capital del Bages Ignasi Oms i Ponsà (1863-1914), editat, com el de Soler i March, per la seu de Manresa de la Demarcació de les Comarques Centrals del COAC. Amb relació a Oms, Lacuesta situaria Soler i March «com a deixeble d'Oms, per qüestions d'edat, i amics per pertànyer tots dos a una comunitat, la manresana, amb conviccions socials, polítiques i culturals paral·leles. Ignasi Oms va introduir el modernisme arquitectònic a Manresa, i Soler i March hi va continuar amb projectes d'algunes obres modernistes, però a la segona dècada del segle XX va anar introduint-hi el noucentisme. Oms va treballar per a una clientela d'òrgans socials diversos, i, en canvi, Soler i March tenia com a clients principals els terratinents i els industrials, i l'Església».

ARQUITECTES

Els dos primers volums de la col·lecció

► El 2009, Manresa va homenatjar l'emblema del modernisme a la ciutat, Ignasi Oms i Ponsà (1863-1914), a través d'una obra de referència, la primera, que recollia la vida i obra de l'arquitecte. Una publicació (*Ignasi Oms i Ponsà. Arquitecte*) impulsada per la llavors Delegació del Bages-Berguedà del COAC que obria una línia editorial per recuperar els arquitectes modernistes de la Catalunya Central. Una dècada més tard, la nova Demarcació de les Comarques Centrals del COAC ha editat *Alexandre Soler i Marc. Arquitecte*, la segona publicació de la col·lecció. Novament una obra de referència i novament signada per l'experta en

